

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Využívanie digitálnej kompetencie na podporu procesu učenia sa

Ing. Peter Dubovan
generálny riaditeľ
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:**Využívanie digitálnej kompetencie na podporu procesu učenia sa****Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:**

Kľúčové kompetencie predstavujú zvnútornený, vzájomne prepojený súbor nadobudnutých vedomostí, zručností, schopností, postojov a hodnotových orientácií, ktoré sú životne dôležité pre kvalitný rozvoj osobnosti jednotlivca, jeho aktívne zapojenie sa do spoločnosti, efektívne uplatnenie v zamestnaní a pre jeho celoživotné vzdelávanie. Ich cieľom je pripraviť človeka pre uplatnenie sa v reálnom živote európskeho priestoru a pre celoživotné vzdelávanie. Jednou z dôležitých kľúčových kompetencií je digitálna kompetencia. (Úradný vestník EÚ, 31.12.2006). Zahŕňa v sebe sebaisté a kritické používanie moderných technológií nielen vo voľnom čase, ale najmä v bežných životných situáciách počínajúc procesom výučby až po pracovné účely. Digitálna kompetencia v sebe zahŕňa získavanie, kritické posúdenie, uloženie, tvorbu, interpretáciu, prezentáciu alebo výmenu informácií. Využíva sa rovnako individuálne ako v bezprostrednom styku, na báze dištančnej komunikácie alebo v spolupracujúcich internetových sieťach. Proces učenia sa, ktorý spočíva na prepájaní a konfrontovaní poznania z externého prostredia s tým, čo je učiacemu sa známe s digitálnou kompetenciou úzko súvisí. Preto je digitálna kompetencia významným činiteľom v procese celoživotného učenia sa a seberealizácie.

Program kontinuálneho vzdelávania sa zameriava na dosahovanie cieľov vyučovacieho procesu s využitím vyučovacích metód a učebných situácií s využitím moderných interaktívnych technológií, ktoré sú v širšom kontexte určené na podporu a zabezpečenie informačných a komunikačných procesov.

Na základe zistení Štátnej školskej inšpekcie je vo vyučovacom procese nízka frekvencia zadávania úloh smerujúcich k získaniu informácií z rôznych zdrojov a uplatňované metódy a formy práce s informáciami nie sú pre rozvoj funkčnej gramotnosti dostatočne podnetné. (Správa o stave a úrovni vyučovania a učenia sa vo vybraných predmetoch v základnej škole v školskom roku 2008/2009 v Slovenskej republike). Problémy žiakov v spracovaní informácií z textu a porozumení nesúvislým textom, ako sú tabuľky, grafy sa prejavili aj v zisteniach PISA (PISA 2006 Slovensko, Národná správa, ŠPÚ).

Digitálna gramotnosť, na ktorú je vzdelávací program orientovaný, je predpokladom, aby sa naplnili špecifické ciele Stratégie informatizácie regionálneho školstva a Stratégie informatizácie spoločnosti na roky 2009 – 2013, v ktorej sa konštatuje, že vzdelávací proces v súčasnosti kladie vysoké nároky na schopnosti žiakov a pedagógov využívať digitálne technológie v procese učenia a učenia sa.

Hlavným prínosom vzdelávacieho programu je rozmanitosť prístupov k využitiu digitálnej kompetencie na podporu procesu učenia sa. Program je určený učiteľom druhého stupňa základných škôl a učiteľov stredných škôl, aby si rozšírili profesijné kompetencie v oblasti využívania digitálnych technológií so zameraním na využitie digitálnej kompetencie žiakov v procese učenia sa.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

kombinovaná forma – prezenčná a dištančná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ: Udržať funkčnú digitálnu gramotnosť pedagogických zamestnancov a prehĺbiť a rozšíriť profesijné kompetencie učiteľov v oblasti jej využitia na podporu vyučovania a učenia sa.

Špecifické ciele:

- prehĺbiť schopnosť využívať spracovanie elektronických údajov v procese učenia sa,
- rozšíriť vedomosti o súčasných informačno-technologických prostriedkoch, ich limitoch a rizikách,
- prehĺbiť znalosti o fungovaní internetu a intranetu a možnosti ich využitia v procese učenia sa,
- rozvíjať pozitívny obozretný postoj k moderným informačným zdrojom,
- rozvíjať schopnosť efektívne využívať nástroje elektronickej komunikácie v procese učenia sa,
- prehĺbiť spôsobilosť vedieť vybrať a využívať primerané multimediálne pomôcky, digitálne zdroje a učebné materiály, pre podporu učenia sa žiakov,
- rozvíjať spôsobilosť efektívne využívať dostupný softvér, digitálne vzdelávacie materiály a multimédiá,
- rozšíriť kompetencie o zručnosť vedieť vytvárať s podporou IKT vlastné pomôcky, didaktické prostriedky, vzdelávacie a metodické materiály,
- rozšíriť schopnosť vedieť uplatňovať v praxi poznatky o intelektuálnom vlastníctve a autorstve informatických produktov, systémov a aplikácií,
- rozšíriť vedomosti v oblasti sociálnych, etických, zdravotných a právnych aspektov používania digitálnych zdrojov,
- prehĺbiť schopnosť vedieť vysvetliť princípy bezpečnosti a ochrany osobnosti v digitálnom prostredí.

Obsah vzdelávacieho programu:

Téma	Forma	Časový rozsah
Úvod do problematiky: - Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie, Európsky referenčný rámec. Výsledky medzinárodných meraní a zistení ŠŠI v oblasti digitálnej kompetencie.- Výchovno-vzdelávací proces, efektívnosť učenia a učenia sa.	prezenčná	1 1
Práca s informáciami v procese vzdelávania: - Informačné a komunikačné procesy v oblasti vzdelávania.- Digitálne technológie, počítačové systémy, počítačové softvéry.- Zber a spracovanie informácií – textové, grafické, zvukové informácie (získavanie, prijímanie, sústreďovanie, ukladanie, triedenie, spracovanie, vyhodnocovanie, ochrana, obnovovanie, odosielanie ap.) – <i>praktické cvičenia</i>.	prezenčná	2 2 8
Integrácia digitálnej kompetencie do procesu učenia sa: - Primerané, bezpečné a produktívne využívanie digitálnych technológií pre učenie a učenie sa.- Rozvoj logicko-kritického myslenia s podporou digitálnych technológií.	prezenčná	1 2

- Rozvoj komunikačných a informačných spôsobilostí na báze digitálnych technológií. - Efektívne riešenie problémových situácií v digitálnom prostredí. - Transfer a zdieľanie informácií (interaktívna a neinteraktívna komunikácia). - Uplatnenie mediálnej gramotnosti pri vyhľadávaní a využívaní digitálneho obsahu.		2 1 2 1
Nástroje elektronickej komunikácie: - Internet a intranet. - Školský web, netiketa. - Edukačný portál. - Bezpečný prenos a archivácia informácií. - Výhody, nevýhody a riziká sociálnych sietí. - Sociokultúrne aspekty využívania digitálnych technológií (bezpečnosť, legálnosť, autorské práva, freeware, shareware a demoverzie, ochrana súkromia, etika).	prezenčná	1 1 1 1 1 1 1
Zadanie dištančnej úlohy č. 1 na tému: <u>Metodika využitia digitálnej gramotnosti na podporu učenia sa</u> Pripraviť námet na 2 vyučovacie hodiny zo svojho aprobačného predmetu zamerané na podporu učenia sa na báze digitálnej gramotnosti. Vyučovanie je zamerané na využitie poznatkov z jednotlivých tém vzdelávania (žiaci majú k danej téme získať, vyhodnotiť, spracovať informácie podľa stanovených kritérií, pripraviť prezentáciu a obhájiť stanovisko a pod.). Pripraviť metodiku vyučovania – ciele (kognitívne, psychomotorické a afektívne), zadanie pre žiakov, metodické materiály (napr. pracovné listy, pomôcky, myšlienkové mapy, testy, kritériá hodnotenia a pod.) Realizovať pripravený námet alebo jeho časť na vyučovacích hodinách vybraného vyučovacieho predmetu a urobiť rozbor priebehu vyučovacej hodiny zameraný na slabé a silné miesta procesu učenia sa s využitím digitálnej kompetencie. Výstup z dištančnej úlohy č. 1: Spracovaná príprava na dve vyučovacie hodiny s popisom ich realizácie a s rozborom slabých a silných stránok vyučovacej hodiny. Rozsah 8 – 10 normostrán, formát A4, v elektronickej podobe. Zadanie dištančnej úlohy č. 2 na tému: <u>Zásady informačnej bezpečnosti a ochrany osobnosti pri práci s digitálnymi technológiami</u> Spracovať myšlienkovú mapu bezpečného správania sa na internete a pri práci s digitálnymi technológiami. Na základe myšlienkovkej mapy definovať desať zásad informačnej bezpečnosti a ochrany osobnosti pri práci s digitálnymi technológiami. Výstup z dištančnej úlohy č. 2: Spracované zásady informačnej bezpečnosti a ochrany osobnosti pri	dištančná	30

práci s digitálnymi technológiami (prehľadnou formou ako leták určený na zverejnenie v priestoroch učebne / školy). Rozsah 1 normostrana, formát A4 v elektronickej podobe.		
SPOLU		30/30

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu dokáže uplatniť digitálne kompetencie v procese učenia sa a dokáže využívať metódy a formy práce podporujúce tento proces. Dokáže sebavedome, efektívne a kriticky využívať moderné digitálne prostriedky na získanie, triedenie, vyhodnotenie, uchovávanie, prezentovanie a interpretovanie informácií. Vie vysvetliť a uplatňovať zásady bezpečnosti a legálnosti pri komunikácii a prenose informácií s podporou informačno-komunikačných technológií v edukačnom procese. Dokáže plánovať a projektovať edukačný proces so zameraním na efektívne využívanie moderných technológií v procese učenia a učenia sa.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkový rozsah hodín: **60 hodín**, z toho prezenčne 30 hodín a dištančne 30 hodín.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória: učiteľ

Podkategória pedagogického zamestnanca:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (strednej školy).

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovací predmet: - všetky okrem informatiky

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre uvedené kategórie a podkategórie pedagogického zamestnanca s výnimkou učiteľa informatiky, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania na vzdelávanie:

Elektronická prihláška a písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.

Požiadavky na ukončovanie:

1. Najmenej 80 %-ná účasť z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Vypracovanie a odovzdanie úloh dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia: prezentovať príklad uplatnenia digitálnej gramotnosti v procese učenia sa. Príprava na vyučovanie, ukážka výstupov žiakov a rozbor vyučovacej hodiny (spracovaná v programe PowerPoint, minimálny rozsah 10 snímok).

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant: Ing. Miroslava Jakubeková, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, so zameraním na informatiku a ekonomické odborné predmety, Metodicko-pedagogické centrum Bratislava, detašované pracovisko Pod Sokolicami 14, 911 01 Trenčín.

Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z v znení neskorších predpisov.

Lektori: Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí pedagógovia, odborníci z praxe alebo učitelia min. s prvou atestáciou, ktorí spĺňajú odborné predpoklady v súlade s obsahom vzdelávania (vzdelávanie v oblasti informatiky alebo skúsenosti s využívaním digitálnych technológií vo vyučovaní). Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí je možné ubytovanie a stravovanie hradiť z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy a pracovné materiály) v elektronickej alebo printovej forme budú vypracované garantom a lektormi. Kancelárske potreby (papier, obálky, fixky, flipchart).

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook a dataprojektor – pre lektora, pre každého žiaka PC s internetovým pripojením a so softvérom pre uplatnenie digitálnej kompetencie.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 14 kreditov, 12 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.